

DATOS IDENTIFICATIVOS

Práctica Penal II

Materia	Práctica Penal II			
Código	O03M110V01202			
Titulación	Máster Universitario en Avogacía-Ourense			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	1	2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento				
Coordinador/a	Fernández Fustes, María Dolores			
Profesorado	Fernández Fustes, María Dolores Ferreira Rivera, Albino José Pazos Alzugaray, Pilar Rodríguez Vázquez, Virgilio Salgado Carbajales, Fátima María Temes Montes, Jorge			
Correo-e	dfustes@uvigo.es			
Web	http://http://webs.uvigo.es/masteravogacia/			
Descrición xeral	Esta materia é a continuación de Práctica Penal I. Nela estúdanse os recursos no proceso penal, a tipoloxía de procesos penais, algunhas nocións de cooperación internacional en materia penal e certos aspectos penais substantivos. Ten como finalidade a adquisición por parte do alumno do maior número posible de habilidades, aptitudes e regras esenciais no <i>ius fori</i> .			

Competencias

Código	
A2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
A3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
A4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.
B2	Capacidade de resolver problemas de forma efectiva
B3	Capacidade de argumentar e rebater ideas, aplicando un pensamento crítico e lóxico.
B5	Capacidade de traballar en equipo e coordinar grupos de traballo.
C2	Coñecer as técnicas dirixidas á indagación e establecemento dos feitos nos distintos tipos de procedemento, especialmente a produción de documentos, os interrogatorios e as probas periciais.
C3	Coñecer e ser capaz de integrar a defensa dos dereitos dos clientes no marco dos sistemas de tutela xurisdiccionais nacionais e internacionais.
C4	Coñecer as diferentes técnicas de composición de intereses e saber encontrar solucións a problemas mediante métodos alternativos á vía xurisdiccional.
C5	Coñecer e saber aplicar os dereitos e deberes deontolóxicos profesionais nas relacións do avogado co cliente, as outras partes, o tribunal ou autoridade pública e entre avogados.
C8	Saber identificar os requirimentos de prestación e organización determinantes para o asesoramento xurídico.
C10	Desenvolver destrezas e habilidades para a elección da estratexia correcta para a defensa dos dereitos dos clientes tendo en conta as esixencias dos distintos ámbitos da práctica profesional.
C13	Saber expoñer de forma oral e escrita feitos, e extraer argumentalmente consecuencias xurídicas, en atención ao contexto e ao destinatario ao que vaian dirixidas, de acordo no seu caso coas modalidades propias de cada ámbito procedemental.
C14	Saber desenvolver traballos profesionais en equipos específicos e interdisciplinares.
D2	Capacidade de xestión da información.

Resultados de aprendizaxe	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Capacidade de argumentar xuridicamente	A3 A4 B3 C3 C4
Capacidade de identificar problemas xurídico-penais e abordar a súa solución de modo multidisciplinar.	A2 A3 B2 B5 C2 C3 C4 C5 C8 C10 C14 D2
Analizar utilizando técnicas matemáticas as consecuencias de distintas alternativas de acción e seleccionar as máis idóneas.	
Analizar utilizando técnicas matemáticas as consecuencias de distintas alternativas de acción e seleccionar as máis idóneas.	
Capacidade de interpretar *críticamente a normativa penal e procesual penal.	A3 B3 C8 C10 D2
Capacidade de manexar a oratoria do proceso penal e redactar documentos propios do proceso penal.	A2 A3 A4 B2 B3 C5 C10 C13 D2

Contidos	
Tema	
BLOQUE I	DEREITO PENAL SUBSTANTIVO
TEMA I. A CULPABILIDADE	Causas de exención ou atenuación da culpabilidade.
TEMA II. A PUNIBILIDAD.	Supostos de exclusión da punibilidade.
TEMA III. CAUSAS DE XUSTIFICACIÓN: LEXITIMA DEFENSA E ESTADO DE NECESIDADE	As causas de xustificación. A lexitima defensa. O estado de necesidade.
TEMA IV. ITER CRIMINIS	Actos preparatorios e actos executivos. A tentativa. O desistimiento.
TEMA V. AUTORÍA E PARTICIPACIÓN	A autoría. A participación.
TEMA VI. A RESPONSABILIDADE PENAL DOS MENORES	Principios informadores da Lei Orgánica 5/2000. Responsabilidade penal dos menores e medidas comprendidas na Lei.
BLOQUE II	DEREITO PROCESUAL PENAL
TEMA VII. OS RECURSOS NO PROCESO PENAL.	1.- Clasificación dos recursos no proceso penal. 2.- Recursos de reforma e súplica. 3.- Recurso de apelación 4.- Recurso de queixa 5.- Recurso de casación. 6.- Recurso de revisión. 7.- Recurso de anulación. 8.- Recurso de amparo.

TEMA VIII. OS PROCESOS PENAIS ORDINARIOS.
ESTUDO ESPECIFICO.

1- O PROCEDEMENTO PARA O XUÍZO POR DELITOS LEVES:

- 1.1.- Fase instrutora
- 1.2.-Medios Probatorios
- 1.3.- A vista oral

2.- O PROCEDEMENTO ABREVIADO:

- 2.1.- Fase de Investigación: Dilixencias previas
  - 2.1.1 Intervención do Ministerio Fiscal. Defensa do imputado, prexudicados e ofendidos polo delito. Responsables civís.
  - 2.1.2.- Sustanciación da fase de dilixencias previas. Recoñecemento dos feitos e sentenza de conformidade.
  - 2.1.3.- Conclusión das dilixencias previas
- 2.2.- Fase intermedia.-
  - 2.2.1.- Traslado e alegación é das partes acusadoras
    - a) Dilixencias complementarias
    - b) Sobresemento das actuacións
    - c) Apertura de Xuízo oral e escritos de acusación
- 2.3.- Apertura de xuízo oral.- Escrito de defensa
  - 2.3.1 .- Rebeldía do acusado
- 3.- Fase de xuízo oral.-
  - 3.1.- Admisión de Probas
  - 3.2.- Celebración de xuízo oral
  - 3.3.-Conformidade do acusado no xuízo oral
  - 3.4.- Especial referencia á fase preliminar no acto de xuízo oral
  - 3. 5.-Practica da proba
  - 3. 6.- Conclusións definitivas
  - 3. 7.- Sentenza
- 4.- Segunda instancia

3-PROCEDEMENTO POR DELITOS GRAVES. SUMARIO:

- 3.1.- Fase de Instrución ou de sumario.
    - a).- Especial referencia ao Auto de procesamento
    - b).- Indagatoria
  - 3.2.- Fase intermedia. Sobresemento
  - 3.3.- Fase de xuízo oral.
    - a).- traslado da causa para instrución
    - b).- Artigos e previo pronunciamento e conclusións provisionais das partes. Conformidade do acusado
    - c).- Acto de Xuízo oral. Práctica da proba.- Análise do Art. 730 da LECrim.
  - 3.4.- Recursos
-

TEMA X. COOPERACION XURIDICA
INTERNACIONAL EN MATERIA PENAL**Planificación**

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Seminario	46	102	148
Probas de tipo test	1	0	1
Probas prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Seminario	Estudo de casos en clase e debate de conclusións. Exposición e debate de actividades propostas. Resolución de casos, elaboración de informes e ditames. Estudo e preparación de actividades prácticas.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Seminario	

Avaliación

Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe

Seminario	Nos seminarios expóñanse supostos prácticos que o estudante deberá analizar, reflexionar e resolver. O traballo dos estudantes nos seminarios constituirá o 20% da nota final. Resultados de aprendizaxe: Capacidade de argumentar xuridicamente; Capacidade de identificar problemas xurídico-penais e abordar a súa solución de modo multidisciplinar; Capacidade de interpretar críticamente a normativa penal e procesual penal; Capacidade de manexar a oratoria do proceso penal e redactar documentos propios do proceso penal.	20	A2 A3 A4	B2 B3 B5	C4 C5 C13 C14
Probos de tipo test	Realizarase unha proba tipo test, cuxa nota constituirá o 30% da nota final. Resultados de aprendizaxe: Capacidade de argumentar xuridicamente; Capacidade de identificar problemas xurídico-penais e abordar a súa solución de modo multidisciplinar; Capacidade de interpretar críticamente a normativa penal e procesual penal; Capacidade de manexar a oratoria do proceso penal e redactar documentos propios do proceso penal.	30	A2 A3	B2 B3	C3 C4 D2
Probos prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	Realizarase unha proba de carácter práctico consistente no estudo dun caso. A nota desta proba constituirá o 50% da cualificación final. Resultados de aprendizaxe: Capacidade de argumentar xuridicamente; Capacidade de identificar problemas xurídico-penais e abordar a súa solución de modo multidisciplinar; Capacidade de interpretar críticamente a normativa penal e procesual penal; Capacidade de manexar a oratoria do proceso penal e redactar documentos propios do proceso penal.	50	A2 A3 A4	B2 B3	C2 C3 C8 C10 C13 D2

Outros comentarios sobre a Avaliación

1. Primeira oportunidade (maio/xuño):

O estudante debe elixir entre un sistema de avaliación continua ou a realización dun exame final.

a) Avaliación continua:

Para poder optar polo sistema de avaliación continua, o estudante deberá asistir, polo menos, a un 80% das clases. O sistema de avaliación continua consistirá en: 1.- A asistencia e participación activa nas clases presenciais, que representa o 20% da cualificación final. 2.- Realización dun exame, que representa o 80% da cualificación final, pero ten que ser superado cun 4 sobre 8, para que se some o 20% da avaliación continua. O devandito exame constará de dous partes: 1) Un exame tipo test, que representa o 30% da cualificación final. 2) Un caso práctico consistente no estudo dun caso. Esta proba representará o 50% da cualificación final.

A data e a hora do exame da primeira oportunidade serán as previstas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Comisión Académica do Máster para o curso 2017/2018.

b) Exame final:

O estudante que non se someta ao sistema de avaliación continua ou que quede excluído do mesmo realizará un exame. Este exame representa o 100% da cualificación da materia. O exame constará de tres partes: 1) Un exame tipo test, que representa o 30% da cualificación final. 2) Un caso práctico consistente no estudo dun caso. Esta proba representará o 50% da cualificación final. 3) Exposición e defensa pública do caso práctico, a efectos de avaliar a adquisición das competencias da materia, nas mesmas condicións que o estudante que se acolleu ao sistema de avaliación continua. Esta proba representará o 20% da cualificación final.

A data e a hora do exame da primeira oportunidade serán as previstas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Comisión Académica do Máster para o curso 2017/2018.

2. Segunda oportunidade (xullo):

1. O estudante que se someteu ao sistema de avaliación continua conservará a nota que obtivo no mesmo. Nestes casos, o exame, representa o 80% da cualificación final, pero ten que ser superado cun 4 sobre 8, para que se some o 20% da avaliación continua. O devandito exame constará de dous partes: 1) Un exame tipo test, que representa o 30% da cualificación final. 2) Un caso práctico consistente no estudo dun caso. Esta proba representará o 50% da cualificación final.

2. O estudante que non se someteu ao sistema de avaliación continua ou que quedou excluído do mesmo realizará un exame. Este exame representa o 100% da cualificación da materia. O exame constará de tres partes: 1) Un exame tipo test, que representa o 30% da cualificación final. 2) Un caso práctico consistente no estudo dun caso. Esta proba representará o 50% da cualificación final. 3) Exposición e defensa pública do caso práctico, a efectos de avaliar a adquisición das competencias da materia, nas mesmas condicións que o estudante que se acolleu ao sistema de avaliación continua. Esta proba representará o 20% da cualificación final.

A data e a hora do exame da segunda oportunidade serán as previstas no calendario de probas de avaliación aprobado pola

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

- MORENO CATENA, V., CORTÉS DOMÍNGUEZ, V., **Derecho procesal penal**, Tirant lo Blanch, última edición
- MONTERO AROCA, J., GÓMEZ COLOMER, J. L., MONTÓN REDONDO, A., BARONA VILAR, S., **Derecho Jurisdiccional III. Proceso Penal**, Tirant lo Blanch, última edición
- GIMENO SENDRA, V., **Derecho procesal penal**, última edición
- GONZÁLEZ PILLADO, E., **Proceso penal de menores**, Tirant lo Blanch, última edición
- JAEN VALLEJO, M. y PERRINO PÉREZ, A.L., **La reforma procesal penal de 2015**, Dykinson, última edición
- MUERZA ESPARZA, J., **Las reformas procesales penales de 2015. Nuevas medidas de agilización, de investigación y de fortalecimiento de garantías en la justicia penal**, Thomson-Aranzadi, última edición
- LUZÓN PEÑA, D. M., **Lecciones de Derecho penal. Parte general**, Tirant lo Blanch, última edición
- MIR PUIG, S., **Derecho penal, parte general**, Reppertor, última edición
- ORTS BERENGUER, E.; GONZÁLEZ CUSSAC, J. L., **Compendio de Derecho penal. Parte general**, Tirant lo Blanch, última edición
- MUÑOZ CONDE, F.; GARCÍA ARÁN, M., **Derecho penal. Parte general**, Tirant lo Blanch, última edición
- MUÑOZ CONDE, F., **Derecho penal, parte especial**, Tirant lo Blanch, última edición
- SILVA SÁNCHEZ, J. M. (dir), **Lecciones de Derecho penal: Parte Especial**, Atelier, última edición

Bibliografía Complementaria

- DE LA OLIVA SANTOS, A., ARAGONES MARTÍNEZ, S., HINOJOSA SEGOVIA, R MUERZA ESPARZA, J., TOMÉ GARCÍA,, **Derecho procesal penal**, última edición
- ASENCIO MELLADO, J. M., **Derecho procesal penal**, última edición
- MORENO CATENA, V. (y otros), **El proceso penal. Doctrina, jurisprudencia y formularios**, Tirant lo Blanch, última edición
- MORENO CATENA, V. (y otros), **Reflexiones sobre el nuevo proceso penal**, Tirant lo Blanch, última edición
- GÓMEZ COLOMER, J. L., **Prueba y proceso penal**, Tirant lo Blanch, última edición
- ORTELLS RAMOS, M., **El proceso penal en la doctrina del Tribunal Constitucional**, Thomson-Aranzadi, última edición
- CONDE-PUMPIDO FERREIRO, C., **Comentarios a la Ley de Enjuiciamiento Criminal y otras leyes del proceso penal**, Tirant lo Blanch, última edición
- CUELLO CONTRERAS, J.; MAPELLI CAFFARENA, B., **Curso de Derecho penal. Parte general**, Tecnos, última edición
- QUINTERO OLIVARES, G, **Parte General del Derecho Penal**, Aranzadi, última edición
- GONZÁLEZ CUSSAC, J. L. (Coord.), **Derecho penal. Parte Especial**, Tirant lo Blanch, última edición
- QUERALT JIMÉNEZ, J. J., **Derecho penal español. Parte especial**, Tirant lo Blanch, última edición
- BOIX REIG, J. (Dir.), **Derecho Penal. Parte Especial. Volumen 1: La protección penal de los intereses jurídicos personales (Adaptado a la reforma de 2015 del Código Penal)**, lustel, última edición
- LAMARCA PÉREZ, C. (Coord.), **Delitos. La parte especial del Derecho penal**, Colex, última edición
- TERRADILLOS BASOCO, J. M. (Coord.), **Lecciones y materiales para el estudio del Derecho Penal. Tomo III (2 volúmenes). Derecho Penal. Parte Especial**, lustel, última edición
- TERRADILLOS BASOCO, J. M. (Coord.), **Lecciones y materiales para el estudio del Derecho Penal. Tomo IV: Derecho penal. Parte Especial (Derecho Penal Económico)**, lustel, última edición

Recomendacións

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Práctica Penal I/O03M110V01105